

دستاوردها

ثبت بالاترین رکورد در بخش صنعت

بر اساس گزارش شامخ منتشرشده از سوی اتاق بازرگانی، به طور خاص بخش صنعت ایران نیز در کنار دیگر بخش‌های اقتصاد، بالاترین عدد خود در تمام ماه‌های گذشته را به ثبت رسانده است.

بر اساس داده‌های به دست آمده از بنگاه‌های بخش صنعت، شاخص مدیران خرید صنعت (تعدیل فصلی نشده) در اردیبهشت‌ماه عدد ۶۶.۹۶ به دست آمده است و طی سری زمانی ۵۶ دوره بیشترین مقدار خود را ثبت کرده است که مطابق انتظارات ماه قبل حاکی از افزایش در فعالیت‌های بخش صنعت پس از تعطیلات طولانی مدت شرکت‌ها در فروردین‌ماه است. در این ماه کل مؤلفه‌های اصلی بیشتر از ۵۰ گزارش شده‌اند و مؤلفه تولید محصولات، بیشترین مقدار را در میان مؤلفه‌های اصلی داشته است. شاخص مقدار تولید محصولات بخش صنعت در اردیبهشت‌ماه (۷۳.۷۸)، به بیشترین مقدار سری ۵۶ ماهه رسیده است. پس از تعطیلی طولانی مدت فروردین‌ماه اکثر شرکت‌ها فعالیت خود را از سر گرفتند، هر چند به دلیل مشکلات موجود در تأمین ارز، تهیه مواد اولیه و تجهیزات با هزینه بالا همراه است.

تجارت

گروه اقتصادی

eghtesad@irannewsaper.com

مبادلات تجاری جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۴۰۱ با ۱۵ کشور همسایه با رشد ۱۴.۵ درصدی به ۵۸ هزار و ۸۴۳ میلیون دلار رسید. مجموع مبادلات بازرگانی (صادرات غیرنفتی و واردات) با ۱۵ کشور همسایه در سال گذشته به میزان ۹۶۷۶۷ تن و به ارزش ۵۸۸۴۳ دلار بوده که سهم ۶۱ درصدی از وزن و ۵۲ درصدی از ارزش کل تجارت خارجی را

داشته است و به لحاظ ارزشی نسبت به سال ۱۴۰۰ از رشد ۱۴.۵ درصدی برخوردار بوده است.

افزایش ۱۹.۵ درصدی ارزش صادرات

بر اساس این گزارش، میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور (به استثنای برق، نفت خام، نفت کوره و نفت سفید و همچنین بدون صادرات از محل تجارت چمدانی) به ۱۵ کشور همسایه شامل کشورهای افغانستان، بحرین، قطر، کویت، ارمنستان، جمهوری آذربایجان، فدراسیون روسیه، ترکیه، قزاقستان،

ترکمنستان، عمان و عربستان سعودی، در مجموع بالغ بر ۳۰۵۳۷ دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، افزایش ۱۹.۵ درصدی در ارزش دلاری داشته است. همچنین وزن صادرات به کشورهای همسایه با حدود ۷۵.۲ میلیون تن با رشدی کمتر از یک درصد مواجه بوده است و در بین کشورهای همسایه، بیشترین میزان صادرات غیرنفتی به کشور عراق با ۲۷.۲ میلیون تن به ارزش ۱۰.۲ میلیارد دلار بوده است، این در حالی است که در بین کشورهای همسایه، کمترین میزان صادرات غیرنفتی به کشور بحرین با ۱۰.۸ هزارتن و به ارزش ۱۰.۴ میلیون دلار بوده است.

تراز تجاری مثبت با همسایگان رشد ۱۴.۵ درصدی تجارت ایران با ۱۵ کشور همسایه محقق شد

بیشترین رشد وزنی صادرات با عربستان

طبق گزارش وزارت اقتصاد و دارایی، بیشترین رشد وزنی و ارزشی صادرات غیر نفتی در بین این کشورها، با ارزش ۱۴.۷ میلیون دلار متعلق به عربستان سعودی بوده است. پنج کشور نخست مقصد صادراتی کالاهای ایرانی از بین کشورهای همسایه به ترتیب عراق با ۱۰.۳ میلیارد دلار، ترکیه با ۷.۵ میلیارد دلار، امارات متحده عربی با ۵.۸ میلیارد دلار، افغانستان با ۱.۶ میلیارد دلار و پاکستان با ۱.۵ میلیارد دلار است.

رشد ۹.۶ درصدی ارزش واردات

بر پایه این گزارش، میزان واردات از این کشورها در این مدت، با افزایش ۹.۶ درصدی در ارزش دلاری در مقایسه با مدت مشابه سال ۱۴۰۰، به ۲۸۳۰۶ میلیون دلار رسیده و وزن واردات از کشورهای همسایه با حدود ۲۱.۶ میلیون تن از کاهش ۱۲.۶ درصدی برخوردار بوده است. پنج کشور نخست طرف معامله واردات از بین کشورهای همسایه در سال ۱۴۰۱ نیز به ترتیب شامل امارات متحده عربی با ۱۸.۴ میلیارد دلار، ترکیه ۶.۱ میلیارد دلار، فدراسیون روسیه با ۱.۶ میلیارد دلار، پاکستان با ۸۴۲ میلیون دلار و عمان با ۸۰۰ میلیون دلار است.

میزان صادرات قطعی کالاهای غیرنفتی کشور به ۱۵ کشور همسایه در مجموع بالغ بر ۳۰۵۳۷ دلار بود

سرمایه انجام شوند.

مسأله مهم نبود توازن

دسته سوم سازکارها مربوط به ساختار زنجیره است. در برخی از رشته فعالیت‌ها، ساختار زنجیره دچار مسائلی مانند عدم توازن ظرفیت‌ها، توزیع نامتوازن سود و تضاد شدید منافع بین صنایع بالادستی و پایین‌دستی می‌شود. مسائل ساختاری در زنجیره تأمین و ارزش؛ میزان تولید، کیفیت و پایداری تولید را کاهش می‌دهد. مسائل ساختاری در زنجیره‌ها با روش‌هایی مثل اصلاح ساختار مالکیتی، تقویت مدیریت زنجیره تأمین، تمرکز بر سرمایه‌گذاری در گلوگاه‌ها و توقف یا کاهش سرمایه‌گذاری در حلقه‌های اشباع، تنظیم قواعد یا تسهیل فعالیت‌ها قابل پیشگیری یا درمان هستند.

راهکارهایی برای رشد بهره‌وری

چهارمین دسته از سازکارهای برنامه‌ریزی شده برای رسیدن به اهداف تولیدی، مربوط به بهره‌وری است. بخش قابل توجهی از رشد تولید باید از طریق رشد بهره‌وری حاصل شود. برای افزایش بهره‌وری، از یک طرف باید محیط کسب‌وکار بهبود یابد و از طرف دیگر فعالیت‌های داخل کسب‌وکارها نیز با بهره‌وری بالاتری انجام شود.

مهم‌ترین سازکارهایی که باید برای رشد بهره‌وری اصلاح و تقویت شوند شامل رسیدگی به مسائل بنگاه‌ها، ایجاد زیرساخت‌های مناسب برای فعال‌سازی واحدهای راکد یا زیر ظرفیت، بازسازی و نوسازی واحدهای تولیدی، ساماندهی لکه‌های صنعتی، گسترش و ارتقای خدمات کسب‌وکار، اصلاح قوانین و مقررات و ارتقای سطح مدیریت کسب‌وکارها است.

تنظیم سودآوری اقتصادی

دسته آخر سازکارهای یاد شده مربوط به سودآوری است. درآمدزایی و سودآوری فعالیت‌های اقتصادی، تخصص منابع و توزیع درآمد بانکی (بویژه بانک‌های توسعه‌ای) و سرمایه‌گذاری‌های بزرگ از طریق بازار

بر صورت حساب الکترونیکی» و «تأمین مالی زنجیره‌ای» استفاده کرد تا با کمترین تغییر در نظام بانکی، بیشترین منابع در دسترس تولیدکنندگان قرار گیرد. همچنین دسترسی به مواد اولیه به مقدار مورد نیاز در زمان و قیمت مناسب برای تداوم تولید ضروری است. تأمین مواد اولیه ۳ محور اصلی شامل مواد اولیه اساسی (مانند فلزات، مواد پتروشیمی و...)، مواد اولیه وارداتی و توزیع مواد اولیه است. آخرین مؤلفه در این بخش نیروی انسانی است که وزارت صمت برای دستیابی به اهداف خود، در این بخش هم برنامه‌هایی تعریف کرده است. معمولاً واحدهای تولیدی برای یافتن نیروی انسانی متخصص چالش‌هایی دارند. علاوه بر این، در برخی از مناطق واحدهای تولیدی با مسأله کمبود نیروی کار مواجه شده‌اند. برای کاهش این مسائل باید در ۲ محور اقداماتی انجام شود: اول گسترش خدمات کسب‌وکار در خصوص شناسایی و جذب نیروی انسانی و تأمین زیرساخت‌های سامانه مشاغل و دوم تأمین تسهیلاتی مانند اسکان در جوار شهرک‌های صنعتی و خدمات حمل‌ونقل برای این شهرک‌ها است.

لزوم سرمایه‌گذاری بر اساس توازن

زنجیره‌های تولید و توازن منطقه‌ای دسته دوم سازکارها برای رسیدن به رشد صنعتی ۸.۲ درصد مربوط به سرمایه‌گذاری است. مهم‌ترین مؤلفه‌های سرمایه‌گذاری شامل تأمین مالی، زیرساخت‌ها، ماشین‌آلات و تجهیزات، مجوزها و خدمات سرمایه‌گذاری هستند. همچنین گسترش سرمایه‌گذاری باید بر اساس توازن زنجیره‌های تولید و همچنین توازن منطقه‌ای (آمایش سرزمین) انجام شود. برای افزایش سرعت تولید ضروری است. در حال حاضر نظام تأمین مالی کشور با مسائل متعددی مواجه بوده است و تأمین مالی تولید به درستی انجام نمی‌شود. در چنین شرایطی باید برای تأمین سرمایه در گردش تولید از روش‌های نوینی مانند «پرداخت تسهیلات مبتنی

۸.۲ درصد رشد صنعت در ۱۴۰۲

وزارت صمت راهبرد عملیاتی برای رشد صنعت و صادرات مدنظر دارد

صنعت

گروه اقتصادی

eghtesad@irannewsaper.com

وزارت صمت رشد ارزش افزوده بخش صنعت را ۸.۲ درصد و بخش معدن را ۵ درصد برای سال ۱۴۰۲ در نظر گرفته و برای رسیدن به این اهداف پنج دسته سازکار و تعدادی پروژه تعریف کرده است.

وزارت صنعت، معدن و تجارت در راستای تأمین نیازهای داخلی به کالاهای صنعتی، قابلیت‌های رشته فعالیت‌ها و استان‌ها، ظرفیت‌های خالی تولید (تفاوت سطح تولید از حداکثر سطح تجربه شده طی ۱۰ سال اخیر)، برنامه‌ها و پروژه‌های ملی،

رویه	سال ۱۴۰۱		سال ۱۴۰۰		تغییرات (درصد)
	وزن (تن)	ارزش (میلیون دلار)	وزن (تن)	ارزش (میلیون دلار)	
صادرات غیر نفتی	75184	30537	74622	25557	0.75
واردات	21583	28306	24693	25835	-12.59
مجموع مبادلات تجاری	96767	58843	99315	51393	-2.75
تراز تجاری	-	2231	-	278	-

مالی، انسانی، سازمانی و طبیعی در کوتاه‌مدت و بلندمدت تحت تأثیر درآمد و سود هستند. ورود منابع مالی به بازارهای غیرمولد (مانند بازارهای سوداگرانه مسکن، ارز و طلا) در کوتاه‌مدت، منابع برای فعالیت‌های مولد را محدود کرده و هزینه‌های تأمین مالی را افزایش می‌دهد و در بلندمدت سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های مولد را کاهش می‌دهد.

سودآوری بیش از اندازه در برخی از فعالیت‌های مولد نیز باعث عدم توازن در زنجیره‌های تولید (مانند عدم توازن فعلی در زنجیره‌های فولاد و پتروشیمی) می‌شود.

برای جهت‌گیری و حرکت عوامل اقتصادی در راستای اولویت‌های تولید، باید درآمد و سود فعالیت‌های اقتصادی تنظیم شود. در این راستا باید با استفاده از ابزارهای مالیاتی (بویژه مالیات‌های تنظیمی)، اصلاح ساختار و راهبردی حرفه‌ای بازارها، تأمین زیرساخت‌ها و مشوق‌های مناسب، سودآوری فعالیت‌های اقتصادی را در راستای اهداف تولید تنظیم کرد.

وزارت صمت در راستای اجرای شدن سازکارهای رشد تولید، پروژه‌هایی نیز تعریف کرده که گسترش ابزارهای مالی مبادلات خارجی، ایجاد مراکز تجاری ایران، گسترش موافقتنامه‌های اقتصادی بین‌المللی، گسترش راه‌اندازی شبکه هوشمند مبادلات اقسالی (شبکه هما)، راه‌اندازی صندوق ضمانت هوشمند ایرانیان، مقابله با کالاهای قاچاق، تقلبی، زبان‌آور، گسترش تأمین مالی زنجیره‌ای، پرداخت تسهیلات مبتنی بر صورت حساب، گسترش صندوق‌های تأمین مالی، گسترش تأمین مالی جمعی، راه‌اندازی صندوق‌های ارزی، تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی و توزیعی، اصلاح ساختار بازار کالاهای منبع پایه، اصلاح ساختار بازار انرژی در بخش صنعت، معدن و تجارت، اصلاح و تکمیل نظام توزیع مواد اولیه، احداث نیروگاه‌های بزرگ اختصاصی صنعت و معدن و گسترش نیروگاه‌های کوچک و... از جمله آنها است.